

علی قنبری در گفت‌وگو با «آتیه‌نو» مطرح کرد

ایجاد شغل پایدار؛ شاه‌کلید رونق تولید

ایجاد رفاه برای این قشر، باید در دستور کار سیاست‌گذاران قرار گیرد. با توجه به فرا رسیدن روز کارگر، حمایت از این قشر ایجاد و فراهم آوردن اشتغال پایدار از اهمیت بسزایی برخوردار است. در همین زمینه علی قنبری، اقتصاددان و استاد دانشگاه در گفت‌وگو با «آتیه‌نو» بر ضرورت این موضوع تأکید کرد.

همسایه و منطقه نیز ادامه دهد. مجلس هم باید قوانین مرتبط به بهبود فضای کسب‌وکار را در دستور کار خود قرار دهد تا زمینه لازم برای رشد اشتغال فراهم شود.

ارتباط بخش خصوصی و دولت در رشد و توسعه اشتغال جقدر اهمیت دارد؟

همان‌طور که اشاره کردم، دولت نباید رقیب بخش خصوصی در ایجاد شغل باشد. دولت باید سرمایه‌های بخش خصوصی را برای ایجاد اشتغال به حرکت در بیاورد. این بخش خصوصی است که می‌تواند کارگران بسیاری را به خود جذب کند. جذب کارگر هم با چیزی جزء رشد و توسعه تولید اتفاق نمی‌افتد. برای دستیابی به این اهداف باید کنترل تورم هم داشته باشیم. با این اقدامات اقتصاد کشور شکوفا می‌شود. اصولاً ایجاد اشتغال بخشی از شکوفایی و توسعه اقتصادی است. اگر فضای عمومی برای توسعه اقتصادی فراهم شود، اشتغال ایجاد می‌شود. وقتی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی جذب شود و رقابت در این زمینه ایجاد شود ناخودآگاه رقابت برای جذب کارگر هم بیشتری می‌شود. ایجاد رقابت برای جذب کارگر به معنای حقوق عادلانه‌تر به کارگران خواهد بود.

تورم موجود چه تأثیری بر جامعه کارگری داشته و در این شرایط چگونه می‌توان از کارگران حمایت به عمل آورد؟

در این شرایط توری می‌باید حمایت جدی از کارگران به عمل آید. در این رابطه می‌بایست برای جامعه کارگری به لحاظ رفاهی چاره‌ای اندیشیده شود. کارگر باید به لحاظ رفاهی در شرایط خوبی باشد که بتواند در تولید نقش مؤثری را ایفا کند. این در حالی است که افزایش تولید راه اصلی برای رشد اقتصادی است. این مسأله نیز در نهایت سبب پیشرفت کشور می‌شود؛ بنابراین ما در این زمینه باید به فکر ایجاد صندوق‌های رفاهی باشیم. این صندوق‌ها می‌توانند در پشتیبانی از کارگران در زمینه‌های مختلف مانند سلامت، تحصیلات، خدمات پزشکی و... نقش بسزایی ایفا کنند.

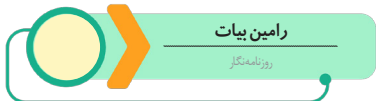
بهبود می‌یابد و کارگران احساس رضایت بیشتری از شغل خود خواهند داشت و در نتیجه بهبود کیفیت زندگی خود را تجربه خواهند کرد. ضمن اینکه تولید و رشد اقتصاد نیز بهبود می‌یابد.

با توجه به نامگذاری سال به نام «مهار تورم و رشد تولید» چه اقداماتی باید از سوی مجموعه دولت، مجلس و... برای دستیابی به این اهداف با محوریت ایجاد اشتغال کارگران انجام شود؟

در این زمینه یکی از مهمترین اقدامات دولت این است که به لحاظ اقتصادی کنترل تورم را در دستور کار قرار دهد. کنترل تورم نقش بسیار زیادی بر ایجاد شغل در یک کشور دارد. باید در زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری گسترده‌ای صورت گیرد تا شرایط عمومی برای اشتغال فراهم شود. باید در بخش‌های صنعت، معدن، تجارت، نفت، گاز و... سرمایه‌گذاری‌های هوشمندانه‌ای انجام شود. دولت باید به گسترش مناسبات با کشورهای

کارگران امروزه در هر کشوری یکی از مهمترین بخش‌های اقتصادی را تشکیل می‌دهند و بدون وجود کارگر تقریباً تمام فعالیت‌های اقتصادی متوقف خواهد شد. تأمین زندگی و ایجاد رفاه برای این قشر زحمتکش جزء اولویت‌های اصلی و اساسی دولت‌ها است. تربیت کارگران ماهر، ایجاد اشتغال برای کارگران و همچنین

گفت و گو

با توجه به اینکه بحث اشتغال کارگران از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است، در این زمینه دولت چه اقداماتی را باید در دستور کار قرار دهد؟

اشتغال کارگران باید به صورت اساسی، زیربنایی و البته پایدار باشد. اصولاً در اقتصادهای قدرتمند تأکید بر ایجاد اشتغال پایدار است تا کارگران به لحاظ ذهنی آرامش خاطر داشته باشند. به لحاظ اقتصادی نیز توسعه اشتغال پایدار سبب رشد و پیشرفت اقتصاد یک کشور می‌شود. این در حالی است که دولت‌ها باید جلوی ایجاد شغل‌های کاذب را بگیرند و بخش خصوصی را تقویت کنند و در کار بخش خصوصی هم دخالتی نداشته باشند. اصولاً در ایجاد اشتغال، دولت نباید رقیب بخش خصوصی شود. یکی دیگر از مواردی که زمینه رشد اشتغال را فراهم می‌آورد، بحث سرمایه‌گذاری است. دولت باید زمینه جذب سرمایه‌گذاری را فراهم کند. به نوعی در اقتصاد کشور باید ثبات حکمفرما باشد، این شرایط باعث ایجاد اشتغال بیشتر و البته پایدار در کشور می‌شود. شغل پایدار به رشد اقتصادی و رفاه جامعه کارگری می‌انجامد. از سویی، سرمایه‌گذاری در صنعت و تولید، محصولات جدید و نوآورانه را به بازار عرضه می‌کند و این می‌تواند به افزایش شغل برای کارگران کمک کند.

نقش نهاد دولت در خصوص ایجاد شغل پایدار برای کارگران چیست؟ سیاستگذاری‌ها در این خصوص باید به کدام سمت برود؟

نقش نهاد دولت در ایجاد و تسهیل ایجاد اشتغال قابل بررسی است. اصولاً در این بخش تقابل دو رویکرد وجود دارد. سیاستگذاری‌ها باید به سمت ایجاد مشاغلی برود که همواره پایدار است و در طول زمان پویایی داشته و توسعه هم پیدا خواهد کرد. یعنی تسهیل شرایط باید به گونه‌ای باشد که مشاغل بتوانند سال به سال نه تنها کارگران خود را حفظ کنند بلکه سالیانه با توسعه کسب‌وکار مشاغل بیشتری هم ایجاد کنند. بنابراین ایجاد اشتغال غیر پایدار راهکار مناسبی

گفت و گو

همزمان با فرا رسیدن روز کارگر، اهمیت نیروی انسانی برای ساختار اقتصادی ایران نمایان می‌شود. طبیعتاً زمانی که تولید کشور رشد داشته باشد، اهمیت و رشد این قشر نیز نمایان می‌شود. از سویی در پی نامگذاری سال جاری به نام «مهار تورم و رشد تولید»، از سوی رهبر معظم انقلاب، توجه به این بخش از اهمیت بسزایی برخوردار است. این در حالی است که رشد تولید دارای

میان برداشت. دانشمند در ادامه با تأکید بر اینکه رشد تولید با وجود تورم بالا امکان‌پذیر نیست، افزود: «در این راستا دولت باید برنامه‌ریزی‌ها را به سمتی سوق دهد که مهار تورم در اولویت باشد. بر این اساس، دولت می‌بایست با امکاناتی که در اختیار دارد، تمرز رشد تورم را در جهت تحقق شعار سال بکشد. از سویی، مهمترین نکته در این رابطه، سیاستگذاری‌های دولت؛ بخصوص در حوزه اقتصادی است. در حال حاضر اگر تغییراتی در این حوزه رخ ندهد، بدون شک بازهم تلاطمات اقتصادی که طی چند سال اخیر شاهد آن بودیم، تکرار خواهند شد. اصلاح سیاست‌های اقتصادی، شایبیت رشد تولید است و در صورت تحقق این موضوع، می‌توان زمینه افزایش صادرات را نیز فراهم آورد. البته انجام این کار الزامات دیگری نیز دارد که آنها هم باید مدنظر قرار گیرند.»

دبیر کل پیشین خانه اقتصاد ایران با اشاره اینکه توسعه روابط با کشورهای دیگر از جمله کشورهای منطقه و همسایه از اهمیت زیادی برخوردار است، گفت: «حجم تجارت خارجی کشور در گذشته با کاهش روبه‌رو بود، طبعاً چنین شرایطی برای اقتصاد کشور نمی‌تواند مطلوب باشد، بنابراین باید در این زمینه اقدامات بیشتری انجام شود. به طور مثال با توجه به قربات‌های زیادی که کشور ما با عراق دارد، این کشور می‌تواند به هدف نخست صادراتی ایران تبدیل شود، اما با توجه به موانعی که در تجارت خارجی کشور وجود دارد، این موضوع با معضلاتی روبه‌رو است.»

توسعه روابط اقتصادی

دانشمند با بیان اینکه حجم تجارت با عراقی‌ها کاهش یافته، ادامه داد: «در صورتی که دیپلماسی مناسب در جهت برداشته شدن موانع از سر تولیدکنندگان و فعالان

دانشمند» در پاسخ به این پرسش که با توجه به نقش نیروی انسانی در اقتصاد ایران و همزمان با فرا رسیدن روز کارگر، نقش این قشر زحمتکش در اقتصاد ایران چیست؟ گفت: «با توجه به نیروی انسانی جوانی که در کشور وجود دارد، خوشبختانه از این نظر در کشور کمبودی احساس نمی‌شود. از طرف دیگر با آموزش‌هایی که به کارگران ارائه می‌شود، در زمینه تخصصی نیز در رسته‌های مختلف خدماتی و صنعتی نیازهای کشور در این خصوص مرتفع شده است.»

او افزود: «تا زمانی که نیروی انسانی در کشوری وجود نداشته باشد، اقتصاد آن کشور حرکتی نمی‌کند. ما در ایران با وجود قشر کارگر از این نعمت برخورداریم، اما در کشورها دیگر در این زمینه مشکلاتی وجود دارد. با این اوصاف، امروز اقتصاد ایران با مشکلات مختلفی مواجه است؛ نقص اصلی در سیاستگذاری‌هایی است که در دولت‌های قبل صورت گرفته و آنها در خدمت اقتصاد کشور نبودند، بنابراین نیاز است تا سیاستگذاری‌ها، تغییر یابد تا ما شاهد بهبود وضعیت اقتصادی کشور باشیم.»

ستون فقرات بخش تولید

کارشناس مسائل اقتصادی با بیان اینکه کارگران ستون فقرات بخش تولید و اقتصاد کشور محسوب می‌شوند، گفت: «با توجه به نیروی انسانی عظیمی که در کشور وجود دارند، باید به نحو شایسته از این پتانسیل استفاده شود. در چنین صورتی هم تورم مهار خواهد شد و هم رشد تولید رخ خواهد داد، اما این کار نیازمند یک برنامه‌ریزی اصولی و مدون است. مقتضی است دولتمردان چنین ریل‌گذاری را ایجاد کنند و اگر چنین اتفاقی رخ دهد، می‌توان بسیاری از مشکلات اقتصادی که پیش پای کشور وجود دارد را از

یادداشت

۳ دغدغه مهم کارگران

محمدرضا تاجیک

نماینده کارگران در شورای عالی کار

در روز کارگر لازم است اشاره کنیم امروزه مهمترین دغدغه کارگران، امنیت شغلی است. ما سال قبل و در شورای عالی کار ماده (۷) قانون کار را پیگیری کردیم، اما به نتیجه نرسیدیم؛ موضوعی که باید مجدداً مطرح و پیگیری شود. در کارهای موقت مانند یک پروژه تونل یا سدسازی که ۷ یا ۸ سال انجام آن طول می‌کشد در قانون آمده است که بعد از گذشت چهار سال از فعالیت کاری کارگر در آن پروژه، کارفرما حق به کارنگرفتن این کارگر به صورت قرارداد موقت را ندارد و موظف است تا پایان پروژه با کارگر عقد قرارداد دائم کند، اما در کارهای دائم مانند کسی که شغل آن کار در بیمارستان، شرکت بازرگانی یا اداری است در آن قراردادها ۳ یا ۹ ماهه بسته می‌شود این موضوع بزرگترین معضل جامعه کارگری است. ما در شورای عالی کار به دنبال این هستیم تا مشکل کارگران را در مشاغل دائم حل کنیم. در قراردادهای موقت انواع و اقسام سوءاستفاده‌ها از کارگر صورت می‌گیرد که این ایراد فاحش و آسبیب‌زننده در تبصره «۲» ماده (۷) است که فعالان حوزه کارگری توانستند آن را سامان بخشند، اما تبصره «۲» در ماده (۷) توسط مسئولان ذی‌ربط مورد توجه قرار نمی‌گیرد. پیش‌نویس این قانون آماده و در شورای عالی کار مطرح شد اما بعد از مدتی از دستور کار کنار رفت که درخواست داریم این مسأله مجدداً بررسی شود. این در حالی است که کارگران درخواست حذف شرکت‌های واسطه‌ای را دارند. ما سال گذشته در دیدار با رئیس‌جمهوری این مسأله را مطرح کردیم. در حال حاضر متأسفانه شرکت‌های منابع انسانی پیمانکاری واسطه‌ای، مشکلی بزرگ در مسیر عقد قراردادهای کارگران با شرکت‌های بزرگ هستند. سودجویان در شرکت‌های پیمانکاری وارد میدان می‌شوند و پولی به جیب می‌زنند و همیشه سهم کارگر در این میان مغفول می‌ماند و دستور حق کارگر ضایع می‌شود. برخی از شرکت‌های پیمانکاری با نپرداختن حق بیمه و عیدی و سنوات کارگران به مدل‌های مختلف حق کارگران را پامال می‌کنند. شرکت‌های پیمانکاری باید حذف شوند. اگر قرار است شرکتی نیرویی جذب کند، نیروی کار باید به صورت مستقیم با همان شرکت قرارداد همکاری امضا کند. نیروهای پیمانکاری هیچ مزایایی دریافت نمی‌کنند.

در این رابطه تخلف‌های زیادی در برخی شرکت‌های پیمانکاری صورت می‌گیرد؛ از عدم بیمه کارگران تا عدم پرداخت عیدی و سنوات و... بنابراین ضرورت دارد با شرکت‌های متخلف در این زمینه برخورد جدی شود. یکی از ظلم‌هایی که به کارگران می‌شود مرتبط با برخی شرکت‌های پیمانکاری است. در این شرکت‌های بعضاً سودجو این کارگران هستند که زحمت می‌کشند، اما واسطه‌گران یا پیمانکاران نه‌این استفاده را می‌برند. همچنین انتظار داریم دولت با کنترل تورم، شرایط معیشتی کارگران را بهبود بخشد. در شورای عالی کار این موضوع مطرح شد که دولت می‌خواهد نرخ اقلام خوراکی را به شهر یورماه سال ۱۴۰۰ بازگرداند. ما هم امیدواریم این اتفاق بیفتد. ما به دنبال افزایش قدرت خرید کارگران هستیم؛ نه افزایش مزد. امیدواریم قوی‌ای که به کارگران در شورای عالی کار داده شد، اجرایی شود. نمایندگان دولت در شورای عالی کار وعده کنترل قیمت‌ها را دادند. امیدواریم این موضوع اجرایی شود تا کارگران نیز از هزینه‌های زندگی خود برآیند.

اهمیت ریل‌گذاری صحیح اقتصاد در مسیر رشد تولید

الزاماتی است که این موارد از سوی دولت باید مورد توجه قرار گیرد. همچنین استفاده حداکثری از ظرفیت نیروی انسانی کشور؛ بخصوص قشر متخصص و با دانش نیز می‌تواند در این راستا بسیار راهگشا باشد. در همین رابطه با مسعود دانشمند کارشناس مسائل اقتصادی و دبیر کل پیشین خانه اقتصاد ایران به گفت‌وگو نشستیم.

تولیدی که در کشور داریم، خود را در زنجیره تولید ارزش افزوده جهانی جای دهیم، در غیر این صورت نمی‌توان به اقتصاد مولد دست یافت. به عنوان مثال در مورد صنعت سنگ‌آهن، باید این محصول پالایش شده و گندله و در مرحله بعد در کارخانه‌های فولاد و ذوب‌آهن به شمش و ورق و در نهایت کالای فلزی تولید شود. در هر صنعتی باید این زنجیره تولید محصول نهایی انجام شود و محصولی وجود ندارد، بنابراین خروج اقتصاد کشور از حالت رکود به دست آید که به وسیله آن ارزش افزوده برای کشور خلق شود.»

این کارشناس مسائل اقتصادی با تأکید بر اینکه امروز مهمترین مسأله‌ای که در مورد اقتصاد کشور وجود دارد موضوع توجه به بخش تولید کشور است، افزود: «ما باید موانع تولید و کسب‌وکار را از میان برداریم. راهی جز وجود ندارد، بنابراین خروج اقتصاد کشور از حالت رکود و رشد اقتصاد و تولید، نیازمند الزاماتی است که باید به آنها توجه کرد.»

صادرات؛ محور اقتصاد

دانشمند با اشاره به اینکه یکی دیگر از شروط تحقق رشد تولید این است که اقتصاد کشور بر پایه صادرات برنامه‌ریزی شود، گفت: «در حال حاضر خلق ارزش از طریق صادرات با مشکلات زیادی روبه‌رو هستند که این موضوع هم از جنبه واردات؛ یعنی ورود قطعات و مواد اولیه لازم به کشور و چه در زمینه صادرات کالاها نمود دارد، در صورتی که اگر این مشکلات برطرف شود، اقتصاد کشور یک نفس تازه خواهد کشید و موجبات رشد تولید را فراهم خواهد آورد.»